

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 6/2018)

София, 14 февруари 2018 г.

Съдържание

1	Външна търговия с основни земеделски култури	3
1.1	Износ на зърнени и маслодайни култури	3
1.2	Внос на зърнени и маслодайни култури	4
1.3	Внос и износ на плодове и зеленчуци	4
2	Цени	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч. текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Външна търговия с основни земеделски култури

1.1 Износ на зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

По оперативни данни, през периода 5 – 11.02.2018 г. през Пристанище Варна¹ не е реализиран експорт на пшеница, ечемик и рапица. Въпреки това, общо за периода от началото на пазарната 2017/18 година до момента, износът на пшеница през порта нараства с 5,1% на годишна база, до 1,5 млн. тона, а този на ечемик – над шест пъти, до 88,7 хил. тона. От друга страна, експортираното количество рапица е с 38,3% под миналогодишното.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.07.2016 – 11.02.2017	03.07.2017 – 11.02.2018	Изменение
пшеница	1 427 849	1 499 956	5,1%
ечемик	13 916	88 684	537,3%
рапица	216 457	133 597	-38,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

По данни на „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, от началото на пазарния сезон до момента на порта са натоварени 19,7 хил. тона пшеница за износ (с близо 15% повече спрямо същия период на предходната година), а експорт на ечемик и рапица все още не е регистриран.

По предварителни данни на НСИ, които обхващат цялата търговия със зърнени и маслодайни култури (по морски, речен и сухоземен път), през периода юли – ноември 2017 г. износът на пшеница нараства с 2,6% на годишна база, до 3 023 хил. тона, а този на ечемик - с 5,4%, до 235,8 хил. тона. Същевременно, експортът на рапица намалява с 15,2%, до 414,5 хил. тона.

Основни зърнени и маслодайни култури (пазарна година септември – август) - царевица и слънчоглед

През изминалата седмица през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Независимо от това, общо за периода от началото на септември 2017 г. до 11.02.2018 г., експортът на двете култури през порта бележи значителен ръст на годишна база – със 72,9% при царевицата и над два пъти при слънчогледа.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.09.2016 – 11.02.2017	04.09.2017 – 11.02.2018	Изменение
царевица	171 336	296 291	72,9%
слънчоглед	87 465	206 670	136,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До този момент не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2017 от пристанището в Бургас.

По предварителни данни на НСИ, през първите три месеца на пазарната 2017/18 извън страната са реализирани 645,4 хил. тона царевица и 296,3 хил. тона слънчоглед, съответно с 6,4% и 34,3% повече на годишна база.

1.2 Внос на зърнени и маслодайни култури

От началото на текущия сезон до 11.02.2018 г. не е реализиран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

По предварителни данни на НСИ, през периода юли – ноември 2017 г. вносът на пшеница възлиза на 39,2 хил. тона, което е над три пъти повече на годишна база. При рапицата се наблюдава по-умерен ръст – с близо 20%, до 33,7 хил. тона, докато вносът на ечемик спада с 84,7%, до 1,9 хил. тона.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Според предварителните данни, през периода септември – ноември 2017 г. са внесени 5,1 хил. тона царевица и 63,9 хил. тона слънчоглед, съответно с 23,2% и 10,7% под нивата, отчетени за същия период на предходната година.

1.3 Внос и износ на плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през периода януари – ноември 2017 г. вносът на пресни зеленчуци нараства с 0,8% на годишна база, до 213,3 хил. тона, докато този на пресни плодове намалява с 3%, до 262,6 хил. тона.

Най-голям принос за отчетеното леко увеличение на общия внос на пресни зеленчуци има ръстът на доставките на картофи – с 3,3 хил. тона (11,3%) и домати – с 5,8 хил. тона (9,1%). Сред внасяните в по-големи количества продукти, съществено увеличение се отчита и при патладжаните, тиквите и чесъна - с между 9% и 67,4% (най-

значително при чесъна). От друга страна, вносът на зеле намалява с 30,5%, а този на гъби и трюфели, пиперки и лук – от 6,5% до 16,7%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари – ноември 2017 г., сравнено със същия период на 2016 г., тона

Поток	Продукти	януари - ноември 2016 г.	януари - ноември 2017 г.	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	211 651	213 319	0,8%
	пресни плодове	270 770	262 635	-3,0%
Износ	пресни зеленчуци	31 003	34 066	9,9%
	пресни плодове	38 044	36 134	-5,0%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2017 г.), обработени от МЗХГ

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

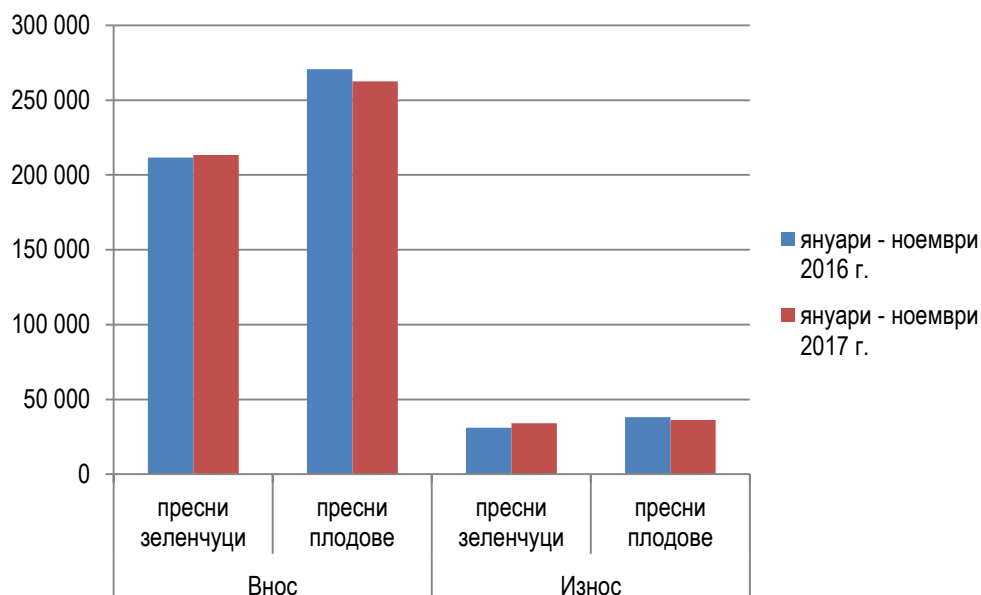
Намалението на вноса на пресни плодове на годишна база се дължи основно на спад при цитрусовите плодове – с 22 хил. тона (26,9%), ябълките – със 7 хил. тона (18,2%) и гроздето – с 6,6 хил. тона (40,8%). Сред произвежданите в страната плодове, понижение се отчита и при вноса на сливи (с 63,5%), вишни (с 43,6%), дини (с 10,1%), пъпеши (с 13%) и ягоди (с 14,4%). В същото време, доставените количества кайсии, череши, черупкови плодове, праскови и круши се увеличават в границите от 20,7% до 74,3%, като най-значителен ръст е налице при кайсиите.

През първите единадесет месеца на 2017 г. от страната са изнесени 34,1 хил. тона пресни зеленчуци и 36,1 хил. тона пресни плодове, което е съответно с 9,9% повече и с 5% по-малко спрямо същия период на 2016 г.

Най-значително увеличение на годишна база се наблюдава при износа на бобови зеленчуци – близо четири пъти или с 9,2 хил. тона. Чувствително нарастват и реализираните извън страната количества домати, патладжани, зеле, тикви и картофи – от 36,1% при домати до 86,8% при картофите. От друга страна, износът на краставици се свива с 5,2 хил. тона или 47,6%. Съществено намаление на експорта се наблюдава и при гъбите и трюфелите (със 71,6%), морковите и репите (с 46,9%) и лука (с 59,9%).

Намалението на износа на пресни плодове спрямо единадесетте месеца на предходната година е основно в резултат на отчетения по-нисък износ на дини – с 2,1 хил. тона (32,8%), цитрусови плодове – с 1,8 хил. тона (11,9%) и ябълки – с 1,5 хил. тона (65,2%). Понижение се регистрира и при изнесените количества ягоди, пъпеши, малини и круши – с между 36,5% и 90,9% (най-значително при крушите). Същевременно, експортът на черупкови плодове, сливи и кайсии нараства от два до близо четири пъти, а този на череши, праскови и вишни – в рамките на 39,7% - 66,6%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

2 Цени

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 07.02.2018 г. средните изкупни цени на фуражна и хлебна пшеница отбелязват незначително повишение на седмична база, съответно с 0,7% и 1,1%, докато тези на ечемик, царевица и слънчоглед остават без промяна. За поредна седмица не е регистрирана изкупна цена на рапица.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 07.02.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС

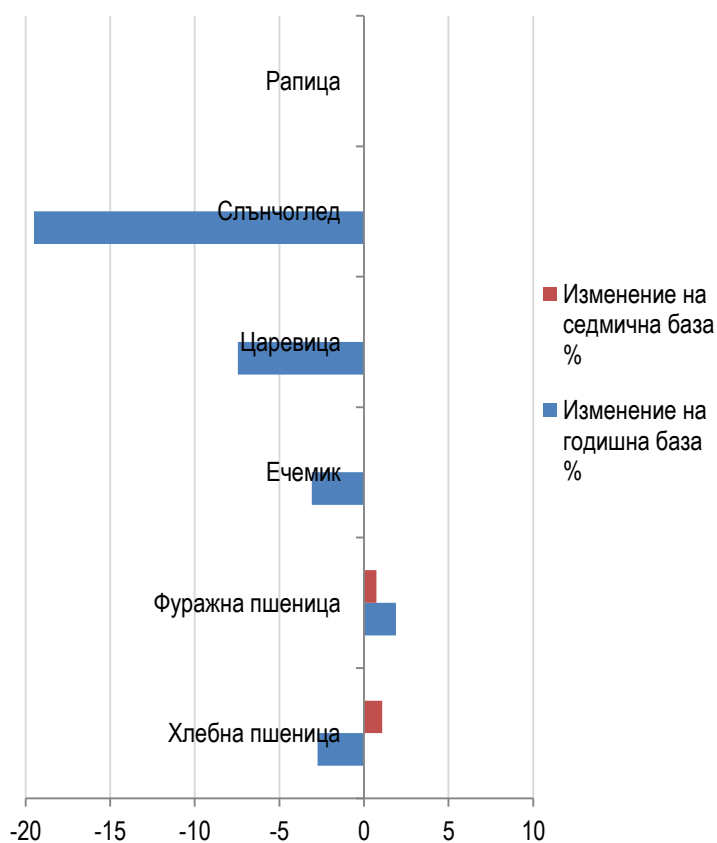
	08.02.2017	31.01.2018	07.02.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	291	280	283	-2,7	1,1
фуражна пшеница	266	269	271	1,9	0,7
ечемик	260	252	252	-3,1	0,0
царевица	295	273	273	-7,5	0,0
слънчоглед	687	553	553	-19,5	0,0
рапица	673	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Средно за страната, изкупните цени на хлебна пшеница, ечемик, царевица и слънчоглед са с между 2,7% и 19,5% под нивата, отчетени по същото време на миналата година, като най-съществено понижение е налице при слънчогледа. Само фуражната пшеница поскъпва на годишна база, с 1,9%.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
07.02.2018 г.**

2.2 Плодове и зеленчуци

Към 09.02.2018 г. вносните домати и ябълките, предлагани на тържищата в страната, поскъпват съответно с 10,9% и 8% спрямо предходната седмица, докато картофите поевтиняват с 6,3%.

Сравнявайки със същия период на 2017 г. се наблюдава понижаване на средната цена на едро на картофите с 21,3% и покачване на тази на ябълките с 11,3%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 09.02.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг

	10.02.2017	02.02.2018	09.02.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,75	0,63	0,59	-21,3	-6,3
домати (внос)	*	1,47	1,63	-	10,9
домати (оранжерийни)	*	*	*	-	-
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-

	10.02.2017	02.02.2018	09.02.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,33	1,37	1,48	11,3	8,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 09.02.2018 г.

